

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

2013/2041(INI)

27.6.2013

ARVAMUS

Esitaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Saaja: kultuuri- ja hariduskomisjon

Hariduse ümbermõtestamine
(2013/2041(INI))

Arvamuse koostaja: Kinga Göncz

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval kultuuri- ja hariduskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. kutsub liikmesriike üles suurendama investeeringuid kvaliteetsesse haridusse ja koolitusse, ning seega inimkapitali, mis valmistavad õppeprotsessis osalejaid ette tööturu pidevalt muutuvate nõudmiste jaoks ja edendavad nende sotsiaalset ja tööalast kaasatust, et täita ülesanded ja saavutada eesmärgid, mille EL on võtnud strateegia „Euroopa 2020” raames, teostada arukat, kaasavat ja säästvat majanduskasvu, luua tugev ja innovatiivne Euroopa ning edendada sotsiaalset kaasatust ning suuremat solidaarsust ning valmistada samal ajal inimesi ette edukaks ja täisväärtuslikuks eluks;
2. rõhutab vajadust kõrgematasemeliste teadmiste ja oskuste järele; kutsub liikmesriike üles pakkuma tõhusamat haridust, mis pööraks tähelepanu kodanikuaktiivsusele, arendaks loovust ning pakuks samas valdkonnaüleseid oskusi – mis aitavad õppeprotsessis osalejatel probleeme lahendada, olla paindlikud ja suutelised kohanema ootamatute olukordadega, meeskonnatööga ning tööga mitmekultuurilises keskkonnas –, praktilisi ettevõtlusoskusi ja loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatikaga seotud oskusi ka naistele alates varajasest east, et lahendada tööalase eraldatuse ja palgaga seotud diskrimineerimise probleem, kõrgetasemelist digitaalset kirjaoskust ja tõhusat võõrkeeleoskust, mis oleks kättesaadav kõigile alates varajasest east; samuti kutsub liikmesriike üles kogu ELi hõlmava edukama tööalase konkurentsivõime nimel harima oma kodanikke ELi kodanike õiguste ja kodanikukohustuste teemal ning küsimuses, kuidas nad saavad kasutada õigust ELis vabalt liikuda;
3. kutsub liikmesriike üles tagama, et hariduse andmisel käsitletakse iga võimaliku õppeprotsessis osaleja vajadusi kogu nende õpinguaja vältel, kooli tulekust kooli lõpetamiseni, et edendada ja kindlustada elukestva õppe lähenemisviisiga kooskõlas olev kaasav ja integreeritud haridus- ja koolitussüsteem, rõhutades eriti võrdse juurdepääsu tagamist ning toetavat ja individuaalset lähenemist ning vajadustele kohandatud haridustee pakkumist, mis vastaks õpilaste, eelkõige elanikkonna kaitsetutest rühmadest pärit õpilaste, nagu romade, teiste vähemuste, sisserändajate ning vaimse ja/või füüsilise puudega ja hariduslike erivajadustega õpilaste erinevatele vajadustele;
4. rõhutab, et paljudes äärepoolsemates ja ebasoodsates tingimustes olevates mikropiirkondades on täheldatud haridusasutustele füüsilise juurdepääsuga seotud teravat probleemi, mille tagajärjel suureneb koolist väljalangenute määr; arvestades ka suuri majanduslikke raskusi, millega enamikul Euroopa kodanikest võidelda tuleb, kutsub liikmesriike üles võtma konkreetseid meetmeid selliste takistuste ületamiseks;
5. on seisukohal, et kõik liikmesriigid peaksid tegema suuri jõupingutusi, et vähendada koolist väljalangenute määra ning täita nii strateegia „Euroopa 2020” peamine eemärk vähendada väljalangevust alla 10%, võttes kasutusele kõrgetasemelisi väikelastele sobivaid haridusprogramme, arengu- ja hooldusprogramme, mis hõlmavad kogu varase lapsepõlve perioodi alates sünnist kuni kuuenda eluaastani ning millele ligipääs on kõigile lastele võrdselt tagatud; tuletab meelde, et mitmekülgsete õppekavaväliste tegevuste pakkumine ja lapsevanemate õppeprotsessi kaasamine on hädavajalikud meetmed, et

võidelda lapsepõlves ilmnenud ebasoodsatest tingimustest lähtuva ebavõrdsusega, vältida ebasoodsas olukorras olevate õpilaste õpetamist eraldi koolides ning lõpetada põlvkonnast põlvkonda kanduv vaesuse taastootmine ja sotsiaalne tõrjutus, mida saaks jälgida selliste asjakohaste sidusrühmade kaasamisega, nagu hästitoimivad kohalikud valitsusvälised organisatsioonid;

6. on arvamusel, et kõiki õpilasi tuleb toetada individuaalse õppeplaani koostamisel; kutsub seega liikmesriike üles edendama kutsevaliku valdkonnas õpilaste kutsenõustamise ja toetamise programme;
7. kutsub liikmesriike üles pakkuma ebasoodsas olukorras olevatele õpilastele mitmekülgseid tugistruktuure, näiteks stipendiumeid, toetusi, soodsatel tingimustel õppelaene, juhendamist ja koostööorgustikku puudutavat abi kogu nende õpinguaja jooksul, et hoida ära nende väljalangemine keskkoolist ja kolmanda taseme hariduse süsteemist ning toetada neid kõrghariduse omandamisel Erasmus programmi pääsemisel, milles osalemise määr on madala sissetulekuga peredest pärit õpilaste puhul keskmisest madalam, samuti et soodustada nende juurdepääsu kvaliteetsetele praktikakohtadele ettevõtluse, avaliku halduse ja meedia valdkonnas, et võimaldada neile edasise tööalase edu nimel asjakohane töökogemus ja tugivõrk ning samuti integreerida nende enda konkreetset vaated institutsionaalsesse kultuuri;
8. jagab komisjoni muret enamikus liikmesriikides ilmneva ärevusttekitavalt väikese täiskasvanuhariduses osalemise määra pärast, keskmine osaluse määr ELis on 8,9%; soovib suurendada kättesaadavate kvaliteetsete täiskasvanuhariduse programmide hulka, eeskätt töökohtades;
9. nõuab tungivalt, et liikmesriigid suunaksid nõuetekohaselt ja parandaksid põhjalikult üleminekut erinevate haridussuundade vahel ning hõlbustaksid siirdumist haridussüsteemist/kutseõppelt tööellu, liikmesriike on kutsutud üles neid takistusi ka Euroopa poolaasta raames kõrvaldama;
10. kutsub liikmesriike üles, võttes arvesse halba sotsiaalset olukorda ELis ning asjaolu, et kriis mõjutab eelkõige noori¹, soodustama heade tavade jagamist, et vähendada töötuse määra ja tegeleda üleminekuetapis olijate vajadustega, eeskätt seoses sotsiaalkindlustusega, pakkuma noortetagatise, kvaliteetseid ja tasustatud praktikavõimalusi (ei asenda alalisi töökohti), väljaõpet töökohal, kutsepraktikat ja kaheosalisi õppesüsteemimudeleid, mis oleks kergesti kättesaadavad ning karjäärile suunatud, pakuksid asjakohaseid töötingimusi, omaksid tugevat õppeosa ja sidet kvalifikatsiooniprotsessiga ning mis on haridussüsteemist tööle siirdumisel kriitilise tähtsusega; soovib lisaks, et liikmesriigid, kus ei rakendata kaheosalisi õppesüsteemimudeleid, võtaksid need kasutusele;
11. nõuab tungivalt, et liikmesriigid toetaksid täiendavalt oskuste omandamist mitteformaalse ja informaalset õppe käigus ja tunnustaksid ning väärtustaksid neid oskusi; kutsub komisjoni üles looma selliste oskuste hindamiseks kättesaadav ja kvaliteetne Euroopa hindamissüsteem;

¹ *ELi noorte töötuse määr on 2013. aasta jaanuariks tõusnud 23,6%ni ja 8 miljonit 15–24-aastast noort ei tööta ega osale hariduses ega koolituses.*

12. kutsub liikmesriike üles leidma jätkusuutlik lahendus omandatud oskuste ja tööturu nõudluse mittevastavuse probleemile ning seega ennetada töötust, edendama järjepidevat dialoogi, koostööd ja partnerlust haridusasutuste, ettevõtete, sotsiaalpartnerite ning tööandjate, üliõpilaste ja noorte organisatsioonide vahel kõige tähtsamates praktiliselt olulistes küsimustes, nagu haridus- ja koolituspoliitika kavandamine, õppeprogrammi väljatöötamine ning nõustamise, hariduse, koolituse ja spetsialiseerumisvõimaluste pakkumine;
13. nõuab lisaks tungivalt, et liikmesriigid lahendaksid oskuste puudujäägi probleemi eeskätt kasvupotentsiaaliga valdkondades, nagu keskkonnasäästlik majandus, IKT, tervishoid ja hooldus ning äriteenused, mis nõuavad lähiaastatel aina rohkem kvalifitseeritud töötajaid ning kus tagatakse tõenäoliselt kvaliteetsed ja jätkusuutlikud töökohad;
14. kutsub liikmesriike üles sotsiaalse solidaarsuse nimel ja demograafiliste probleemide lahendamiseks edendama kõikidele vanuserühmadele ette nähtud vabatahtlikku tegevust ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid edendaksid hooldus- ja tugiteenuste valdkonnas vajalikku väljaõpet;
15. kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid töötajate ja töötute osaluse suurendamiseks kutsealase ümberõppe ja täiendkoolituste programmides, et vähendada töötuks jäämise ja eeskätt pikaajalise töötuse ohtu tööjõu selles osas, mille kutsealade järele on nõudlus langemas;
16. rõhutab õpetajate kõrgetasemelise koolitamise tähtsust ning vajadust valmistada õpetajaid ette keskendumisele oskustele ja pädevustele, pakkuma individuaalse lähenemisega ja innovatiivseid õppemeetodeid elanikkonna kaitsetutest rühmadest pärit õpilastele ja hariduslike erivajadustega õpilastele, tutvuma erinevate kultuuridega ja kohandama tunde vastavalt õpilastele tuttavatele erisugustele suhtlus- ja õppimisstiilidele ning keskendumisele hariduse formaalsete aspektide asemel pigem õpitulemustele, et tagada noorte edukas sotsiaalne ja kutsealane lõimumine; nõuab lisaks tungivalt, et liikmesriigid investeeriks õpetajate elukestvasse õppesse ja aitaksid kaasa nende professionaalsele ja isiklikule arengule ning parandaksid seeläbi õpetajate finantsseisundit ja töötingimusi;
17. nõuab tungivalt, et liikmesriigid jälgiks ja hindaks regulaarselt koos asjaomaste sidusrühmadega, kas nende haridussüsteemi ja programmide abil on suudetud jõuda elanikkonna kaitsetute rühmade liikmeteni, kas võrdne ligipääs kaasavale ja kvaliteetsele haridusele on kindlustatud kõigil tasanditel ning kas haridusest ja koolitustest saadavad oskused on tõepoolest suurendanud õpilaste tööalast konkurentsivõimet, sotsiaalset kaasatust ja kodanikuaktiivsust; kutsub lisaks liikmesriike üles viima Euroopa poolaasta raames antud haridusalased soovitused ning teised komisjoni soovitused võimalikult kiiresti ellu;
18. rõhutab Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) rolli olulisust haridus- ja koolitustegevusse, oskustesse ja elukestvasse õppesse tehtavate investeeringute toetamisel; nõuab seepärast tungivalt, et oleks tagatud ESFi minimaalne üldine osakaal mahus 25% ühtekuuluvuspoliitikale eraldatud eelarves; peab samuti tähtsaks, et liikmesriigid suurendaksid haridusasutuste teadlikkust hariduslikel eesmärkidel pakutavatest ELi rahastusvõimalustest;

19. kutsub komisjoni üles jälgima, kas liikmesriigid on astunud vajalikke samme, et eelnimetatud eesmärkide saavutamiseks oma haridussüsteeme reformida.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	20.6.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 38 -: 2 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Philippe Boulland, Milan Cabrnoch, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Marije Cornelissen, Emer Costello, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Jean Lambert, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Csaba Óry, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu, Inês Cristina Zuber
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Kinga Göncz, Jelko Kacin, Jan Kozłowski, Svetoslav Hristov Malinov, Evelyn Regner, Birgit Sippel